

www.ketab.ir

روشی آسان برای
انس با قرآن ۲

(تجوید)

در سالی که از طرف ولیّ امر مسلمین جهان به نام حماسه سیاسی و حماسه اقتصادی مزین است ثواب این نوشتار را به ارواح همه شهدای والامقام اسلام، از عصر رسالت تا قیامت بالاخص سالار شهیدان تاریخ، حضرت اباعبدالله الحسین (ع) اهداء نموده، شهدای عزیزی که با نثار خون پاکشان زمینه را برای چنین حماسه‌هایی فراهم نمودند.

تشکر و قدردانی:

الحمد لله الذی انزل علی عبده الکتاب و لم یجعل له عوجا (کهف-۱)

۱- خداوند تبارک و تعالی را حمد و سپاس می‌گوئیم که ما را آفریده و به بهترین راه هدایت‌مان نمود.

« الذی خلق فسوی - والذی قدر فهدی »

۲- سپاس‌گذار نعمت بی‌مثال نبوت و ولایت هستیم که هر برکتی در عالم هستی وجود دارد به واسطه محمد و آل محمد صلی الله علیه و آله است.

« و ما نقموا الا ان اغناهم الله و رسوله من غنائه »

۳- خود را مدیون امام راحل عظیم الشان و شهیدان و الامقام و رهبری عزیز نظام اسلامی حضرت آیت اله العظمی امام خامنه‌ای و همه خادمین جمهوری اسلامی می‌دانیم که خداوند به واسطه این عزیزان، توفیق غواصی در بحر بی‌آرام قرآن کریم را به ما عطا فرمودند.

۴- از برادران و خواهران مجموعه بیت القرآن شهرستان زرنديه بالاخص آقایان محسن فرهمند و مهندس شاداله دلیری که در آماده سازی و تایپ اولیه مجموعه «روشی آسان برای انس با قرآن» نهایت لطف و بزرگواری نمودند، کمال تشکر را دارم.

۵- از خانواده محترم، فرزندان عزیزم و همه کسانی که در ایجاد محیطی آرام جهت انجام فعالیت‌های فرهنگی و قرآنی بنده تلاش کرده‌اند، سپاسگزارم.

۶- از مرکز چاپ آگهی و تبلیغات پیام زرنديه بالاخص جناب آقای محمدرضا خلیج معصومی و مهندس امانی و همه دست‌اندرکارانی که در طراحی مجموعه روشی آسان برای انس با قرآن و سایر امور بیت القرآن زرنديه عنایت ویژه کرده‌اند، نهایت تشکر را دارم.

فهرست

.....	مقدمه
۷	درس اول (حروف متفاوت)
۱۰	درس دوم (حروف درشت)
۱۲	درس سوم (حرکات کوتاه کسره)
۱۳	درس چهارم (حرکات کوتاه ضمه)
۱۴	درس پنجم (حرکات کوتاه فتحه)
۱۶	درس ششم (سکون علامت دار)
۱۸	درس هفتم (سکون بدون علامت)
۲۰	درس هشتم (صداهای کشیده)
۲۵	درس نهم (ل در کلمه جلال الله)
۲۶	درس دهم (علامت مد)
۲۹	درس یازدهم (تنوین مرتب و ن ساکن)
۳۱	درس دوازدهم (تنوین نامرتب و ن بدون علامت)
۳۴	درس سیزدهم (دگرگونی تنوین)
۳۶	درس چهاردهم (حروف مقطعه)
۳۸	درس پانزدهم (وقف و ابتداء)

مصون نگه داشتن قرآن از تحریف وظیفه هر مسلمانی است. می دانیم که ظاهر قرآن دو جنبه دارد:

الف) کتبی ب) لفظی

در نگارش قرآن کریم، دقت بسیاری شده است تا تمامی حروف و کلمات آن گونه که باید و شاید به وجه صحیح برای اعصار و قرون باقی بماند (البته اراده خداوند و عنایت او علت اصلی بوده است).

آری هیچکس به خود اجازه نمی دهد در نوشتار قرآن کریم کوچک ترین خطایی از او سربرزند و بر این آیه توجه دارد که: قَوْلٌ لِلَّذِينَ يَكْتُبُونَ الْكِتَابَ بِأَيْدِيهِمْ ثُمَّ يَقُولُونَ هَذَا مِنْ عِنْدِ اللَّهِ لِيَشْتَرُوا بِهِ ثَمَنًا قَلِيلًا قَوْلٌ لَهُمْ مِمَّا كَتَبْتُ أَيْدِيهِمْ وَوَيْلٌ لَهُمْ مِمَّا يَكْسِبُونَ. ولی باید دانست که این امر برای بقای قرآن کافی نیست بلکه باید مراقب باشیم که جنبه لفظی آن نیز حفظ شود.

علم تجوید قرآن این رسالت عظیم را بر عهده دارد و هدف از تدوین آن مصون نگه داشتن قرآن از تحریف بوده است تا سعی شود حرف قرآن به گونه ای شایسته تلفظ شود.

با توجه به بحث فوق و نیز عطوفت فقه داغداره در نگری تجوید به این نتیجه می رسیم که در سطح عموم آموزش همه بحث های تجویدی (در حد تخصص) ضروری نیست. اما از طرفی هم باید قرآن از غیر قرآن مشخص شود. این نوشتار در صدد دسترسی به این هدف است.

امیدواریم مربی عزیز تجوید و قرآن آموز محترم دروس را مرحله به مرحله بر اساس کتاب فراگیرند و انشاء... در حد قابل قبول موفق به رعایت تجوید در قرائت خود گردند.

یادآور می شویم که ترتیب این دروس بر اساس ترتیب دروس در جلد اول می باشد و ترجیحاً (و نه حتماً) این کتاب به عزیزانی تدریس شود که مطالب جلد اول را فرا گرفته باشند. خواهشمندیم خواننده گرامی قبل از ورود به مطالب درسی جهت اشراف به موضوع بحث مطالب ذیل را حتماً مطالعه فرمایند.

کشور ما ایران با قومیت های مختلفی که دارد گنجینه ای از زبان ها و لهجه های مختلف است. اگر با دقت به سخن گفتن و تلفظ حروف مردم دارای این زبان ها توجه کنیم به نکات خوبی می رسیم. به مثال زیر توجه کنید.

بعضی اقوام حرف س را به صورت ث تلفظ می کنند.

برخی اقوام حرف واو را به صورت عربی تلفظ می کنند.

و نیز برای توجه به تفاوت های حرف ج به لهجه های اصفهانی و قمی و آذری با فارسی می توان دقت کرد. در لهجه برخی استان های جنوب کشور تفاوت غ و ق رعایت شده است.

ویژگی های این نوشتار:

۱. کاربردی بودن: هدف اصلی تجوید این است که قرآن را درست بخوانیم و می دانیم که نامگذاری فنون تجویدی برای سهولت کار است، ما در این نوشته سعی کرده ایم بدون بکارگیری اصطلاحات، مستقیماً با کاربرد اصطلاحات به جای اسم اصطلاح آشنا کنیم.
۲. مربی محوری: واضح است که مربی تجوید باید نسبت به قرآن آموز اطلاعات تجویدی بیشتری داشته باشد و به این کتاب به عنوان روش کار توجه کند نه بعنوان منبع و کتاب تئوری تجویدی. تاکید می شود اگر کسی فقط بر محتوای این کتاب مسلط است با کار مربی گری تجوید مبادرت نکند.
۳. ترتیب دروس: اساس درس بندی این کتاب، مطالب و محتوای کتاب جلد اول است لذا این کتاب با وجود این که می تواند برای همه کسانی که به روخوانی قرآن (با هر خطی) تسلط دارند مفید باشد؛ به ستاین استفاده را برای کسانی دارد که روخوانی خط عثمان طه را زیر نظر مربی توانا گذرانده باشند.
۴. تصاویر: سعی شده به منظور جلوگیری از خستگی قرآن آموز و تنوع در کار، تصاویری با موضوع یکی از عبارات قرآنی که در خلال تمرین ها و مثال ها آمده است در هر درس درج گردد.
۵. تکالیف و تمرین ها: به جهت آمادگی قرآن آموز برای تلاوت و ممارست بیشتر و نیز کاربرد بحث در تلاوت قرآن، تمرین ها و تکالیفی پیشنهاد شده که تاکید می شود مربی و قرآن آموزان در انجام آن جدیت به خرج دهند.
۶. مباحثه ها: با توجه به این که سعی شده است در این کتاب از اصطلاحات تجویدی در متن دروس استفاده نشود و از طرفی نمی توان این مفاهیم را نادیده گرفت، ترجیح داده شده این موضوعات تحت عنوان مباحثه مطرح شوند که انشاء الله بدقت مورد بررسی قرار گیرد.
۷. تلاوت قرآن: مهمترین بخش دروس، کاربرد بحث های هر درس در تلاوت قرآن است و لازم است زیر نظر مربی عزیز و با هماهنگی ایشان این تلاوت ها انجام گیرد.